

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aen-Merckingen Van Den Eerw. P. Cornelius Hazart,
Priester der Societeyt Jesv.**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1662

§. I. Eerste soorte van handel

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71393)

HET IX. CAPITTEL

Over-een-komste der Nieuw-ghe-
reformeerde met den handel
der oude Ketterers.

§. I.

Eerste soorte van handel

DEn heylighen Cyprianus ghetuyght op verscheyden plaetsen van sijne schriften / dat het van sijnen tijde/ende daer booz/de ghewoonte der ketteren was / haer af te scheyden vanden Stoel / ende Pausen van Roomen. Alsoo hebben de Donatisten ghedaen / de Massalianen, de Novatianen, de Pelagianen, ende alle de reste.

Vande Donatisten, seght Augustinus *lib. 2. contra litteras Petiliani cap. 51.* dat sy den Stoel van Roomen noemden den Stoel der pestilentie.

Vande Massalianen seght Opratus Milevitanus *Lib. 3. contra P'armen.* Dat sy scheurders waren vande eenigheydt, om dat sy't niet en wilden houden met die van Roomen.

Van de Novatianen seght den H. Cyprianus :

Ten eersten, *Epist. 40.* Sy hebben haer afghescheyden van de Kercke. Daer is enen Christus, ende eene Kercke, ende eenen Stoel op *Petrum* ghefondeert door de stemmedes Heeren : Men mach gheen ander Autaer stellen, noch gheen nieuw Pricsterdom, behalven eenen Autaer, ende een Pricsterdom.

Ten tweeden, *Epist. 67.* Novatianus, seyd hy / heeft sy-selven afghescheyden van onse ghemeynschap, ende is gheoordeelt gheweest te zijn een vyant der Kercke: Ende soo hy tot ons in Afriken ghesanten hadde ghelonden, wenschende ontfanghen te worden tot onse ghemeynschap,

Over-een-komste der Ghereformeerde, &c. 385
schap, heeft sententie ghekreghen vande vergaderinghe
van vele Priesters, die teghenwoordigh waren; dat hy
buyten de Kercke vvas, ende dat niemant van ons met
hem ghemeynschap mocht houden, die onder den ghe-
ordineerden inde Catholijcke Kercke, den Bisschop Cor-
nelius, door het vonnisse Godts, ende toestemminghe der
gheestelijckheydt, ende des volcks, eenen onheylighen
Autaar hadde soecken op te rechten, ende teghen den
waerachtighen Priester, heyligh-schendighe Sacrificien
offeren.

Ten derden, *De unit. Ecclesie.* Daer dat hy teghen de
Ketteren ghetooont heeft / dat de Kercke op Petrus
ghebouwt is / ende datter eenen Stoel is vast ghe-
stelt / om de eenigheyt t'onderhouden / ende dat
het Primaerschap aen Petrus ghegheben is / op
dat men soude thoonen datter een Kercke is / en-
de eenen Stoel / soo seyd hy ten lesten: Gheloof
hy dat hy het gheloove behout, die dese eenigheyt der
Kercke niet en hout, die wederspannigh is, ende weder-
staet aen de Kercke? die den Stoel *Petri* verlaet, op den
welcken de Kercke ghebouwt is?

Oergheleijcke redenen sijn oock te vinden by
den ouden Tertullianus *Libro de Praescriptionibus hereti-
corum*, daer hy handelt teghen de Ketteren in't ghe-
meyn. Desghelijckx oock by Optatus Milevitanus
Lib. 2. contra Parmen.

Den handel van onse Nieuw-ghereformeerde,
aengaende het af-scheyden van den Stoel / ende
Pausen van Roomen, blijkt soo claer voer de
oogh / dat het gheen pzeube van noode heeft.

§. II.

Tweede soorte vande handelinghe der
oude Ketteren.

Tertullianus *Lib. de Praescriptionibus cap. 10.* getuyghe /
dat elke Secte in't besonder t'ynen tijde
pretendeerde d'oprechte leere te hebben / ende de
W h waerach-